

54. kongres ICHRPI – Mezinárodní komise pro dějiny zastupitelských a parlamentních institucí

Praha, Senát České republiky, 7.–10. září 2004

Renata Veselá, Karel Schelle*

Ve dnech 7.–10. září 2004 se v Praze konala 54. konference ICHRPI, Mezinárodní komise pro dějiny zastupitelských a parlamentních institucí, která se zabývá zejména výzkumem v oblasti vzniku, růstu a vývoje zastupitelských a parlamentních orgánů po celém světě v jakémkoliv historickém období. Zvláště pak podporuje studium vývoje zastupitelských orgánů metodou komparace. Znamená to, že spolupracuje jak s politickou teorií i praxí právě tak jako s politickým i ekonomickým zázemím parlamentů a shromáždění.

Organizátory této významné konference se tentokrát staly následující instituce: Senát České republiky, Historický ústav ČSAV, Filozofická fakulta UK a Národní muzeum.

Vědecký i doprovodný program celé akce byl zahájen uvítacím ceremoniálem v prostorách Valdštejnského paláce. Také vlastní jednání se poté odehrávalo v důstojném prostředí sídla Senátu České republiky.

Pracovní program konference byl rozdělen do jednotlivých tematických sekcí.

V sekci A, nazvané „Všeobecná shromáždění, obecné sněmy“, byly do programu dne 8. 9. 2004 zahrnuty tyto příspěvky:

José M. Cerda: *Budování anglického parlamentu: radové, radní a politika za vlády Jindřicha II.*, **Wacław Uruczcak:** *Generální zemský sněm Jagellovců Polského království v době Jagellovců (1385–1572)*, **Janusz Mallek:** *Zemská ústava a politická kultura ve dvou částech Pruska*, **Marie-Laure Legay:** *Panovnictví provinčních stavů ve Francii v 18. století*, **Alexander Buczynski:** *Chorvatská „živobyť“ v průběhu*

časného novověku – kritický přehled chorvatské parlamentní historie, **Bohumil Jiroušek:** *Česká stavovská politika 15.–17. století v díle historika Antonína Rezka*, **Puline Drift:** *Londým a Westminster: Hlavní město a „oči království“ v 16. a 17. století*.

V další sekci nazvané „Parlamentarismus v Itálii“ zněly následující příspěvky: **Valeria Ferrari:** *Představitelé neapolského parlamentu v letech 1820–1821*, **Maria Sofia Corciulo:** *Vliv „ústavní zkušenosti“ evropské veřejnosti na politické soudní procesy v Neapolském království (1855–1861)*, **Francesco Soddu:** *Činnost italského parlamentu v letech 1861–1876*, **Sandro Guerrieri:** *Francouzský republikánský model a ústava z roku 1946*.

Sekce C přinesla témata z oblasti vývoje parlamentarismu habsburské monarchie: **Franz Adlgasser:** *Kontinuita nebo změna? Volební reforma a rakouský parlament, 1861–1918*, **Jiří Georgiev:** *Česká šlechta a počátek rakouského parlamentarismu (1860/1861)*, **Karel Schelle, Renata Veselá:** *K tradicím českého státoprávního myšlení: boj o státní právo a parlamentarismus*, **Lothar Hoebelt:** *Volby do prezidia mimořádných sněmů 1867–1918*, **Stjepan Matković:** *Parlament v Dalmácii (druhá polovina 19. století)*.

Sekce D byla věnována parlamentarismu 20. století: Zde s účastníci kongresu vyslechli následující příspěvky – **Martina Lustigová:** *Projevy Karla Kramáře v Národním shromáždění v letech 1918–1937*, **Mihal Pehr:** *Prozatímní Národní shromáždění 1945–1946 – podivný parlament*, **Jan Rychlík:** *Zastupitelské orgány (parlamenty) v komunistickém Českoslo-*

* JUDr. Renata Veselá, Ph.D., Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc., Katedra dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno

vensku a jejich. století, činnost (1948-1989), Istaván Kajtár: Právní řád a změny režimu: Maďarsko 19.-21. století, Estevao de Rezende Martins: Jednání a legitimita: brazilský parlament 1945-1988.

Následující sekce přinesla příspěvky - **Mario di Napoli**: *Parlamentní frakce z historické perspektivy*, **Jolana Choińska - Mika**: *Místní parlamentní kampaně a jejich efektivita v 17. století v rámci Commonwealthu*, **John R. Zouny**: *Skotský parlament a smlouva z roku 1707*, **Jean Gariques**: *Středověké parlamentní frakce pocházející z třetí republiky (1870-1880)*, **Matej Hanula**: *Slováci, příslušníci státotvorného národa v pražském parlamentu 1918-1938*, **René Krevet**: *Parlament, politika a vzdělání ve Francii (1753-1789).*

Poslední sekce, nazvaná *Parlament a politika* obsahovala následující příspěvky - **Christiana Senigaglia**: *Subjektivita a politika podle Maxe Webera: Funkce parlamentarismu*, **Günther Christ**: *Johanes Lohelius - Od odkonného po arcibiskupa*, **Rudolfine Fredin von Oer**: *Konec říšské církve ve velké sekularizaci 1803.*

Mezinárodní kongres byl doprovázen řadou doprovodných akcí uspořádaných v Senátu ČR, v Národním muzeu či na jiných významných historických místech Prahy. Stal se jedinečným mezinárodním setkáním historiků, kteří věnují své vědecké bádání problematice stavovství a parlamentarismu. Příští kongres bude uspořádán v polském Krakově.